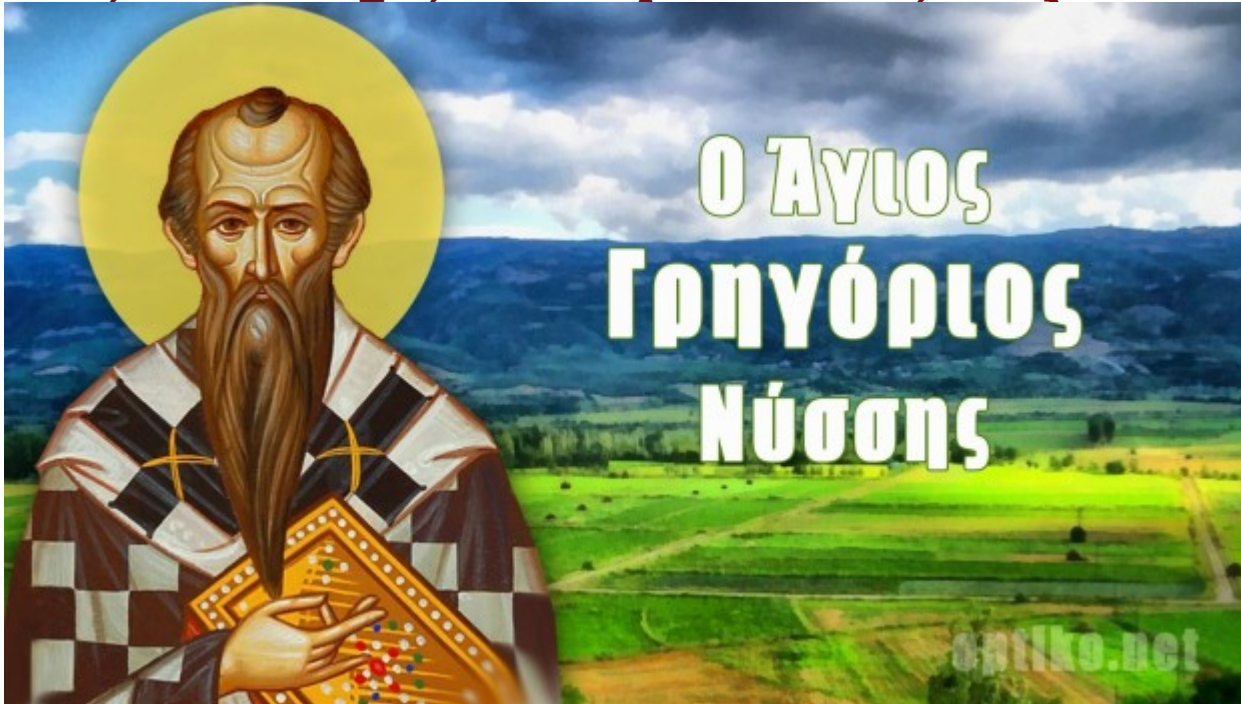

Ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης και η δική μας

Όπως

και πέρυσι, έτσι και φέτος, πριν από τη Βασιλόπιτα, το λεγόμενο κόψιμο, θα πούμε λίγα λόγια. Πέρυσι είχαμε την ευκαιρία να μιλήσουμε για τον Μέγα Βασίλειο, τη ζωή του και το έργο του, καθώς και για το έθιμο της Βασιλόπιτας.

Σήμερα γιορτάζει, 10 Ιανουαρίου, ο αδελφός του άγιος Γρηγόριος Νύσσης. Λέγεται δε Νύσσης διότι σ' αυτήν την πόλιν ήταν επίσκοπος, η οποία απείχε περίπου εκατό χιλιόμετρα από την Καισάρεια της Καππαδοκίας, όπου αρχιεπίσκοπος ήταν ο αδελφός του ο Μέγας Βασίλειος. Με τον Μέγα Βασίλειο, ο Άγιος Γρηγόριος ο Νύσσης έμοιαζε πολύ, γράφει στα βιογραφικά του στοιχεία, και σωματικά και στο χαρακτήρα.

Σπούδασε ρητορική φιλοσοφία, και χριστιανική τότε θεολογία, με όσα ήταν τότε γνωστά, εκτός βέβαια από την Παλαιά Διαθήκη, ό,τι είχαν παρουσιαστεί από τους Ευαγγελιστάς, απ' τους Αποστόλους, τους Αποστολικούς Πατέρας, απ' τον Άγιο Ιουστίνο, τον μάρτυρα και φιλόσοφο, και άλλους μέχρι των ημερών του.

Αλήθεια, ήθελα να πω, τι ευλογία είχε αυτή η οικογένεια που έδωσε τόσους αγίους. Πρώτα-πρώτα, τη μητέρα τους, την Αγία Εμέλεια, ύστερα τον Μέγα Βασίλειο αρχιεπίσκοπο Καισαρείας, εν συνεχεία τον Άγιο Γρηγόριο Νύσσης που γιορτάζει σήμερα, και την Αγία Μακρίνα, η οποία ήτο και η πιο μεγάλη αδελφή απ' όλη την οικογένεια - επτά ήσαν τα αδέρφια, τέσσερα αγόρια και τρία κορίτσια.

Άραγε στον εικοστό αιώνα που πέρασε, υπήρξε οικογένεια που να έχει δώσει τέσσερις αγίους; Εγώ δεν νομίζω, δεν ξέρω προσωπικά βέβαια καμιά τέτοια οικογένεια. Όλοι όσοι ανεγνωρίστησαν και ανακηρύχθηκαν άγιοι δεν είχαν αδέρφια ή γονείς που να ήσαν επισήμως άγιοι. Μερικοί από τους οποίους ανακηρύχθηκαν τον εικοστό αιώνα, γιατί δεν τους θυμάμαι και όλους, είναι οι Άγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος και Ειρήνη, ο Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς, ο Άγιος Νεκτάριος, ο Άγιος Σάββας στην Κάλυμνο, ο Άγιος Σιλουανός ο Αγιορείτης, ο Άγιος Παναγής Μπασιάς, νομίζω και ο Άγιος Πατάπιος στο Λουτράκι, και η Αγία Μεθοδία. Άλλους δεν θυμάμαι, μπορεί να υπάρχουν όμως και άλλοι πολλοί.

Έχουμε όμως ιερατικές οικογένειες, που τις γνώρισα από κοντά, με έντεκα, δώδεκα, δεκατέσσερα, δεκάξι παιδιά, που τα τέσσερα ή τα πέντε ή και τα έξι έχουν ενδυθεί το ράσο, γενόμενοι ιερείς, μοναχοί ή μοναχές. Καμάρωσα περίσι στη γιορτή ενός πολυτέκνου ιερέως πατέρα, που συλλειτούργησε με τέσσερις υιούς ιερείς, τρεις εγγάμους και έναν άγαμο, και μια κόρη μοναχή. Ο πατέρας ιερέυς, πλαισιούμενος δεξιά και αριστερά, από τους τέσσερις γιούς του, και ψάλτρια την κόρη του τη μοναχή. Στη Θεία Λειτουργία ήσαν όλοι κατασυγκινημένοι.

Πού, όμως, εμείς να δούμε τέτοιες ευλογίες; Πρώτα πρώτα δεν κάνουμε παιδιά. Και, αφού δεν κάνουμε παιδιά, πώς θα δούμε και ιερείς; Και αν κάποιο απ' τα παιδιά μας θέλει να γίνει κληρικός ή μοναχός, χαλάμε τον κόσμο, με τα χίλια εμπόδια που βάζουμε στη θεϊκή κλίση του παιδιού μας. Και έτσι γογγύζουμε κατά του Θεού. Θεομαχούμε. Και βλασφημούμε το Άγιον Πνεύμα. Αυτό είναι βλασφημία.

Επανερχόμεθα, όμως, στον Άγιο Γρηγόριο Νύσσης. Οι ευλογημένες μελέτες του και η ασκητική του ζωή τον ανέδειξαν γρήγορα, ζηλωτήν πίστεως, της Ορθοδόξου πίστεως. Όχι μόνον με τους θεολογικούς λόγους που εξεφώνη, αλλά και με τα έργα του.

Ως επίσκοπος Νύσσης γρήγορα εξορίσθη και ταλαιπωρήθηκε από τους οπαδούς του Αρείου.

Το 381 μ.Χ. αποκατεστάθη στον επισκοπικό του θρόνο, και το ίδιο έτος έλαβε μέρος στη Δευτέρα Οικουμενική Σύνοδο, κατά των πνευματομάχων τους οποίους με την διαλεκτική του και απολογητική ικανότητα που είχε, τους κατετρόπωσε μαζί με τον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο, που ήταν τότε πρόεδρος της Δευτέρας

Οικουμενικής Συνόδου. Γι' αυτό και ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος όρισε με νόμο ότι όποιος στην περιφέρεια του νομού του Πόντου δεν μνημονεύει τον επίσκοπο Νύσσης Γρηγόριο, θα θεωρείται αιρετικός και θα διώκεται.

Ο Άγιος Γρηγόριος θεωρείται από την Εκκλησία μας και τον υμνολογεί η Εκκλησιαστική υμνολογία, αν διαβάσετε σήμερα την Εκκλησιαστική υμνολογία, θα δείτε πώς τον αποκαλεί. Τον αποκαλεί «ο κάλαμος της Παρακλήτου πνοής», «ο της ευσεβείας λύχνος ο πολύφωτος», «ο κήρυξ της αληθείας», «η κρηπίς της θεολογίας», «η πηγή των υψηλών δογμάτων», «η μελίρρυτος λύρα θείων διδαγμάτων η καθιδύνουσα τας διανοίας των πιστών» και άλλα πολλά. Διεκρίνετο επίσης για την σεμνότητα του ήθους του, την πραότητα και την ταπεινώσή του.

Εγραψε και πολλά έργα ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης. Ερμηνευτικά, δογματικά, πρακτικά, πολλούς λόγους και επιστολές. Απολογητικά όπως «τον Απολογητικόν εις την Εξαήμερον». Έγραψε ακόμα και κατηχητικούς λόγους.

Χριστιανοί μου, η Τρίτη Οικουμενική Σύνοδος, αποκαλεί τον Άγιο Γρηγόριο Νύσσης άνδρα μετά αδελφών αυτού δεύτερον εν ταις λόγοις και εν ταις έργοις. Η εβδόμη Οικουμενική Σύνοδος είπε ομοφώνως ότι ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης είναι πατήρ πατέρων, παρά πάντων ονομαζόμενος. Αλλά ο μεγαλύτερος τίτλος αγιότητας για έναν άνδρα είναι ο τίτλος του «πατέρα». Δεν ήταν μόνον ένας απλός επίσκοπος, ή ένας ενάρετος κληρικός, ή ένας δίκαιος και πολυμαθής θεολόγος. Ή ένας κεχαριτωμένος αγωνιστής της πίστεως. Ή ένας θεωμένος δεσπότης. Αλλά και Πατέρας της Εκκλησίας, γι' αυτό και λέμε του εν Αγίοις Πατρός ημών, Γρηγορίου επισκόπου Νύσσης.

Αυτός ο τίτλος απονέμετο σε πολύ λίγους αγίους, γι' αυτό και το τόνισε ο Απόστολος Παύλος λέγοντας: «Εάν μυρίους παιδαγωγούς έχετε εν Χριστώ, αλλ' ου πολλούς πατέρας». Εμείς μπορεί να είμαστε παιδαγωγοί, να είμαστε διδάσκαλοι, να είμεθα ιεροκήρυκες, καλοί, και ρήτορες καλοί, μπορεί νάμαστε καλοί λειτουργοί, νάμαστε το ένα, νάμαστε τ' άλλο, αλλά πατέρες δύσκολα. Πολύ δύσκολα.

Ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης, μαζί με το σύνολον των θεοφόρων Πατέρων, έθρεψαν την Ορθόδοξη Εκκλησία με το γάλα της πίστεως, της Θείας Γνώσεως και της ευσεβείας. Επρωτοστάτησαν στας ιεράς συνόδους, Οικουμενικάς και τοπικάς, και διετύπωσαν εμπνεόμενοι από το Άγιον Πνεύμα τις αλήθειες της πίστεως, σε δόγματα και όρους πίστεως. Έγραψαν συγγράμματα, θεολογικά, δογματικά, παρακλητικά, ηθικά, και έδωκαν σε ολόκληρο τον κόσμο αθάνατες πνευματικές τροφές. Το ύδωρ το ζών, για να τραφούν από πίστη ζωντανή οι χριστιανοί μας, για να αυξηθούν εις μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού και για να ζήσουν με τη γλυκιά ελπίδα της σωτηρίας έχοντες εμπιστοσύνη στο άπειρον έλεος του Αγίου

Θεού.

Χριστιανοί μου, τιμούμε πολλούς απ' τους μεγάλους αγίους της εκκλησίας μας, ειδικότερα μάλιστα όσοι είναι θαυματουργοί. Αυτούς τους τιμούμε ιδιαίτερα. Όπως είναι ο Άγιος Νεκτάριος, ο Άγιος Νικόλαος, ο Άγιος Ελευθέριος, ο Άγιος Δημήτριος, ο Άγιος Γεώργιος, ή ο Άγιος Παντελεήμων, οι Άγιοι Ανάργυροι, ο Άγιος Σπυρίδων, ο Άγιος Γεράσιμος απ' την Κεφαλονιά, ο άγιος Διονύσιος στη Ζάκυνθο, ο Άγιος Ραφαήλ στη Μυτιλήνη, ο Άγιος Μηνάς, ο Άγιος Φανούριος, η Αγία Βαρβάρα, η Αγία Παρασκευή, η Αγία Αικατερίνη, ... και δεν συμμαζεύεται ο κατάλογος. Που επεμβαίνουν θαυματουργικά στις αρρώστιες, στους πειρασμούς και στα βάσανα της ζωής μας. Και πολύ καλά κάνουμε και τους επικαλούμεθα, με προσευχές, παρακλήσεις, ακόμα και με τάματα. Ξεχνάμε όμως τους Αποστόλους, τους Ευαγγελιστάς, και δη τον Απόστολο Παύλο, όπως και τους μεγάλους Πατέρας της Εκκλησίας μας, τους νηπτικούς, τους νοητούς αστέρας, που επραγματοποίησαν το μεγάλο θαύμα, με το να μας διαφυλάξουν την αγία μας πίστη αλώβητη και την αγία μας Ορθοδοξία ανόθευτη και ακεραία.

Δεν γνωρίζω αν υπάρχει ενοριακός ναός ή παρεκκλήσι στο όνομα του Αγίου Γρηγορίου Νύσσης σ' όλη την Ελλάδα. Όλους αυτούς τους αγνώστους και ανωνύμους αγίους, τους τιμά η Ορθόδοξος Εκκλησία με την εορτή των Αγίων Πάντων, αλλά βεβαίως τιμούνται κυρίως από τον Θεόν, στην αιώνια Βασιλεία του. Καλόν είναι όμως να στρεφόμεθα προς όλους τους Αγίους της Ορθοδόξου Εκκλησίας, με προσευχές και παρακλήσεις και θα διαπιστώσουμε και τη δύναμη αυτών των αγνώστων για μας Αγίων, την δύναμη των πρεσβειών τους. Ακόμα και από τους πιο γνωστούς Πατέρες ή διδασκάλους της Οικουμένης, τους Οσίους, τους μάρτυρας ή και τους Ομολογητάς. Για παράδειγμα θα σας αναφέρω είκοσι Αγίους, με παράξενα και άγνωστα για μας ονόματα. Μόνο είκοσι γιατί δεν μπορώ να τα αναφέρω όλα... Ούτε δυο ώρες δεν θα μας φθάσουν.

Αυρίκιος, Αγριπίνη, Αειθαλάς, Βλανδύνα, Βόσβας, Βοστρίκιος, Γαυδέντιος, Γαυδελία, Δάναξ, Δεναχής, Δυσιδέριος, Επαινετός, Επίχαρις, Ευστολία, Ζηναίς, Ηλιόδωρος, Ηλιόφωτος, Θαλάσσιος, Θεόστιχος, Ηδιστίων, Ηλύριος, Καπετολίνη, Καλοδότη.

Είκοσι είπα μονάχα. Και μέχρι το γράμμα κάπα. Έτσι πήρα επιλεκτικά μερικά ονόματα. Πού να τους λέγαμε όλους.

Υπάρχουν κατά εκατοντάδες και χιλιάδες οι εγγεγραμμένοι Άγιοί μας, ενώ στο σύνολό τους με τους μάρτυρες των πρώτων τεσσάρων αιώνων υπερβαίνουν τα δώδεκα εκατομμύρια, χωρίς να λάβουμε υπόψη μας και όλους εκείνους τους Αγίους που παρέμειναν άγνωστοι και αφανείς, είτε ως μάρτυρες, όταν λείει δυσμυρίων μαρτύρων, πους τους ξέρουμε, ξέρουμε απ' τους χιλιάδες αυτούς τα ονόματά τους; είτε ως όσιοι, είτε ως ευάρεστοι στο Θεό με το κρυφό τους

συνειδησιακό μαρτύριο μέσα στον κόσμο. Και αυτοί είναι οι πιο πολλοί.

Όλοι αυτοί οι άγιοι, χριστιανοί μου, γνωστοί και άγνωστοι, είχαν ζωντανή πίστη, ενεργουμένη αγάπη προς τον Θεόν και τον πλησίον, μέχρι θυσίας και θανάτου, και βαθιά μετάνοια, με ταπείνωση, συντριβή και δάκρυα. Εκτός των Αγίων μαρτύρων, μεγαλομαρτύρων, παιδομαρτύρων και νεομαρτύρων, οι υπόλοιποι εκ των αγίων, μαζί με τον σημερινόν εορταζόμενον Άγιο Γρηγόριο Νύσσης, πέρασαν από το συνειδησιακό μαρτύριο της καθάρσεως από τα πάθη, και η κάθαρση από τα πάθη και τις αδυναμίες μας δεν επιτυγχάνεται χωρίς ειλικρινή και αληθινή μετάνοια.

Μετάνοια, όμως, σημαίνει ότι έχω συνείδηση του βάρους της αμαρτίας. Και όχι μόνον το βάρος της αμαρτίας πάνω μου αλλά και την προσβολή που κάνω προς τον Θεό της αγάπης. Τότε μόνον επέρχεται η αποστροφή μας προς την αμαρτία. Διαφορετικά είναι γλυκειά. Και πολύ γλυκειά, γι' αυτό και την επαναλαμβάνουμε. Και την αγαπάμε, και τη θέλουμε και την αγκαλιάζουμε, και την κάνουμε μόνιμο σύντροφο της ζωής μας. Γλυκιά η αμαρτία. Δύσκολη η αρετή, αλλά στεφανώνει τον νικητή. Η μετάνοιά μας πάλι είναι τόση, όση είναι και η ταπείνωσίς μας, η συντριβή μας και ο αυτοεξευτελισμός μας.

Άρα η αμαρτία, ως βάρος μέσα μας, συνειδητοποιείται κατά το μέτρον της δωρεάς του Αγίου Πνεύματος. Αν Τον παρακαλούμε τον Θεόν να μας δώσει μετάνοια, θυμάστε τι λέει η ευχή του Αγίου Εφραίμ του Σύρου, «ουκ έχω μετάνοιαν, ουκ έχω κατάνυξιν, ουκ έχω συντριβήν, ουκ έχω δάκρυα παρακλητικά, τίποτα δεν έχω απ' αυτά, Θεέ μου, χάρισέ μου», ο Θεός θα μας δώσει πνεύμα τότε μετανοίας. Και τότε βέβαια ...

Άρα η αμαρτία, ως βάρος μέσα μας, συνειδητοποιείται, επαναλαμβάνω, κατά το μέτρον της δωρεάς του Αγίου Πνεύματος και σε αναλογία με το πόσο ζωντανή είναι η πίστις μας στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, ως Θεανθρώπου και Θεού.

Σημασία έχουν οι προσωπικές σχέσεις, με τον Σωτήρα Χριστό και τίποτε άλλο.

Τι θα πει προσωπικές σχέσεις;

Οι σχέσεις ημών των πιστών αγωνιζομένων χριστιανών, είναι τόσο προσωπικές ώστε δεν κάνουμε απολύτως τίποτα και δεν λέμε απολύτως τίποτα, και δεν ομιλούμε ποτέ, αν αυτό δεν αρέσει στο Θεό και δεν είναι προς το συμφέρον μας. Θα πρέπει να ρωτάμε τη συνείδησή μας, και αυτή θα μας απαντήσει, και αυτό είναι προσωπική σχέσις.

Είναι σα να ομιλείτε με τον πνευματικό σας. Διότι ο Θεός είναι Ζών, Παρών. Και αν πέσετε στα γόνατα, και νοερά Τον αγκαλιάσετε, τότε με την πνευματική σας αίσθηση, με την ψυχή σας δηλαδή, θα αισθανθείτε ότι και Αυτός ο Θεός, σας αγκαλιάζει, και θάχετε ανάπαυση, θάχετε ξαλάφρωση, θάχετε χαρά, θάχετε ένα

ανέβασμα του νου προς τον ίδιο τον Θεό στον Ουρανό, ότι σας ασπάζεται τρυφερά, αλλά νοητά, και απαντά σε όλα τα αιτήματά σας. Αν δεν το ζούμε αυτό, σημαίνει ότι ο νούς μας και η καρδιά μας, είναι σκεπασμένα από πάθη, γι' αυτό έχουμε και τόσο πολύ σκοτισμό εδώ.

Η προσωπική μας σχέση ζωντανεύει την πίστη και ενεργοποιεί την αληθινή αγάπη και προς αυτόν τον Θεόν και προς τον πλησίον. Αυτή είναι που δίδει πολύ καθαρά τη συναίσθηση της αμαρτωλότητας απέναντι στην αγαθότητα του Αγίου Θεού, του Πλάστου και Δημιουργού μας. Αυτός μας έκανε, δεν μας έκανε η μάνα μας και ο πατέρας μας. Αυτοί έδωσαν τη σάρκα. Το πνεύμα, τη ψυχή, το είναι, την ύπαρξη, το νου, την καρδιά, μας την έδωσε ο Θεός και μάλιστα κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσή του. Και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε.

Η αμαρτία έχει μέσα της το σκοτάδι της Κολάσεως. Αμαρτάνομε - κολαζόμεθα. Μετανοούμε - σωζόμεθα. Γιατί η μετάνοια έχει το φως της ζωής και της σωτηρίας. Εφόσον όμως αμαρτάνομε κάθε μέρα, είτε με τη γλώσσα μας, είτε με το μυαλό μας, ας πούμε ότι δεν αμαρτάνουμε με τα έργα μας, και τότε πώς θα διακρίνουμε το φως του Θεού που μας χαρίζει την Θεία Γνώση; Το φως Του, τη σύνεση. Και πώς θα καλλιεργηθεί η μετάνοια χωρίς αυτογνωσία; Χωρίς αυτοέλεγχο και αυτομεμψία;

Ναι, αδελφοί μου, μας λείπει η προσωπική σχέση με το Θεόν. Προσωπική σχέση μπορεί νάχουμε με τον άνδρα μας, με τη γυναίκα μας, με τα παιδιά μας, και δεν ξέρουμε και αυτό σε πιο βαθμό είναι, αλλά προσωπική σχέση με το Χριστό δεν έχουμε. Γι' αυτό και επειδή δεν έχουμε, γι' αυτό συχνά γεμίζουμε από θλίψη, από ανία, από λύπη, από βαριεστημάρα, πώς να το πω πιο απλά, και από κει οδηγούμαστε στην αδιαφορία για ο,τιδήποτε έχει ενδιαφέρον για τη σωτηρία μας, ακόμα και σε μελαγχολία. Σ' ένα κενό που δημιουργείται από το σκοτάδι που επικρατεί μέσω της αμαρτίας.

Αυτό δηλώνει ότι μετανοώ σημαίνει «σιχαίνομαι την αμαρτία». Δεν θέλω να τη ξανακάνω. Καλύτερα να πεθάνω παρά να αμαρτήσω. Ποιος από μας το λέει;

Ντρέπομαι για τον εαυτό μου και για την κατάντια μου. Και αμέσως εγείρεται μέσα μου θυμός και οργή, γιατί να είμαι τόσο εύκολος στο να υποκύπτω στα πάθη μου και στις αδυναμίες μου;

Γι' αυτό και εντέλλεται ο Θεός δια του Δαβίδ στο Ψαλτήρι, οργίζεσθε και μη αμαρτάνετε. Να οργίζεσθε εναντίον της αμαρτίας, να οργίζεσθε εναντίον του εαυτού σας, που τόσο εύκολα αμαρτάνει, για να μην αμαρτάνει.

Και βάζω αρχή βεβαίως με μια συντετριμμένη εξομολόγηση. Τότε ελευθερώνομαι από το βάρος των αμαρτιών μου και το πλήθος των ενοχών. Και αρχίζω σκληρή πάλη με τους δαίμονες ... Οι δαίμονες τι κάνουν; Κεντρίζουν τις παλιές αναμνήσεις, τα μη νεκρωμένα πάθη, διότι δεν είναι ξεριζωμένα, απλώς κοιμούνται,

με λογισμούς, με πονηρές εικόνες, με αισχρές φαντασιώσεις, με απατηλές υποσχέσεις, με μικρές υποχωρήσεις, με μικρές μικρές αναβολές και τρέχα γύρευε. Θα έρχεσθε στην εξομολόγηση με συντριβή.

Όχι να πείτε μονάχα τα προβλήματά σας, βεβαίως αυτά μας πονάνε, βεβαίως αυτά μας πονάνε, το κατρακύλισμα του παιδιού μας μάς πονάει πολύ, βεβαίως, και χίλια δυό άλλα προβλήματα που έχουμε, αλλά χρειάζεται μετάνοια, και ο Θεός βλέποντας την αληθινή μετάνοια, τη συντριβή, τα δάκρυα, τον πόνο της ψυχής που ΈΧΕΙ μετάνοια, ο πόνος της ψυχής μας πρέπει να έχει μετάνοια, όχι πόνο γιατί δεν μπορούμε να ξεπληρώσουμε το χρέος, πόνο για την αμαρτία, γιατί η αμαρτία είναι η αιτία που δημιούργησε το οποιοδήποτε κατρακύλισμα. Σκληρή η πάλη και σκληρός ο πόλεμος, με τους ασώματους δαίμονες προς τα πνευματικά της πονηρίας εν τοις επουρανίοις, που μας λέγει εκεί ο Απόστολος Παύλος.

Αόρατος ο πόλεμος αλλά πραγματικός και αδυσώπητος. Ο διάβολος δε μας λυπάται. Αν είχε την ελευθερία απ' το Θεό θα μας σκότωνε. Και όσοι από μας εξέρχονται συν Θεώ νικηταί, ζητωκραυγάζουν μαζί με τους αγγέλους και τους αγίους λέγοντας «Ίδομεν το φως το αληθινόν, ελάβομεν Πνεύμα επουράνιον».

Πολεμάς; Συ και συ και σύ; Ναι αλλά πολεμάς μαζί με τον Χριστό!

Αντιστέκεσαι στην αμαρτία; Αντιστέκεσαι, αλλά με τη βοήθεια του Θεού.

Νικάς τα πάθη σου; Ναι, αλλά εκείνος σε βοηθάει.

Διότι χωρίς Χριστό δεν κάναμε απολύτως τίποτα.

«Άνευ εμού, ου δύνασθε ποιείν ουδέν». Αυτό είναι και οι προσωπικές σχέσεις με το Χριστό.

«Ο μένων εν εμοί, καγώ εν αυτώ, ούτος φέρει καρπόν πολύν». Καρπούς από τις νίκες κατά των παθών, καρπούς από την κτίσιν των αρετών, καρπούς θείας ζωής και θείου φωτός.

Έτσι πορεύτηκαν όλοι οι άγιοι που πέρασαν απ' την κοιλάδα του κλαυθμώνος της παρούσης ζωής με το προσωπικό μαρτύριο της συνειδήσεώς τους. Την ίδια πορεία έκαμε και ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης. Την πορεία απ' την κάθαρση των παθών στο θείο φωτισμό. Απ' το θείο φωτισμό στη θεία γνώση. Και απ' τη θεογνωσία στην τελείωση, στον αγιασμό, στη θέωση, πώς να τα πούμε αλλιώς. Στην ίδια πορεία αγιασμού και θεώσεως καλεί και μας όλους ο Πανάγιος Θεός, διότι δεν ανέχεται να βλέπει τους Ορθοδόξους Χριστιανούς να στερούνται τα ουράνια αγαθά και τα θεϊκά του χαρίσματα τα οποία χορηγεί πλουσιοπάροχα και δωρεάν.

Και μείς; Αρνούμεθα να βαδίσουμε τη στενή και τεθλιμμένη οδό, την απάγουσα εις την ζωήν και εις την σωτηρίαν. Προτιμούμε την αμαρτία.

Οδοδείκτης στην τεθλιμμένη οδό θα είναι η βαθιά μετάνοιά μας. Η ζωντανή μας πίστις. Η υπομονή, η αγάπη, το αδιαλείπτως προσεύχεσθαι, η συμπαράσταση στον πλησίον, και γενικά η ακρίβεια στην τήρηση των εντολών, - για να τελειώνομε -, η καλλιέργεια των αρετών, η πάλη κατά των παθών, και η σωστή και με φόβον Θεού

συμμετοχή μας στα πανάγια σωστικά μυστήρια.

Απομαγνητοφωνημένα (και ηχητικά) κηρύγματα του Πρωτοπρεσβυτέρου π.
Στεφάνου Αναγνωστοπούλου 10/1/2007

Πηγή: dakriametanoias.blogspot.ca